

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului Sorin Brașoveanu
Director general al D.G.A.S.P.C. Bacău

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
INTRARE Nr. 13898 / 14 OCT. 2015

RECOMANDAREA

Nr. 12 din 14 octombrie 2015

referitoare la respectarea dreptului la protecție a persoanei cu handicap, a dreptului la nivel de trai și a dreptului la ocrotirea sănătății, garantate de art. 50, art. 47 și art. 34 din Constituție.

Ca urmare a publicării în cotidianul „Deșteptarea“ Bacău, a articolului „Calvarul unei tinere de 26 de ani”, în care a fost prezentată situația unei tinere de 26 de ani din orașul Comănești, județul Bacău, cu afecțiuni psihice, aflată într-o situație disperată și care nu beneficiază de protecția autorităților publice cu atribuții în furnizarea de servicii sociale, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la posibila încălcare a dreptului la protecție a persoanei cu handicap, a dreptului la nivel de trai și a dreptului la ocrotirea sănătății, prevăzute de art. 50, art. 47 și art. 34 din Constituție și a dispus efectuarea unei anchete la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău.

În baza împuternicirii date de domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, experții din cadrul Biroului Teritorial Bacău, au efectuat o anchetă la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, la data de 16 septembrie 2015 și la Primăria orașului Comănești, județul Bacău, la data de 22 septembrie 2015.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții D.G.A.S.P.C. Bacău, au rezultat următoarele:

Doamna Oniga Cristina a fost evaluată de specialiștii din cadrul Serviciului de Evaluare Complexă și Vocațională a Persoanelor Adulte cu Handicap, demers în urma căruia a fost eliberat certificat de încadrare în grad de handicap accentuat, deficiență psihică.

Cererea însoțită de documentația necesară instituționalizării doamnei Oniga Cristina într-un centru rezidențial de protecție, a fost înregistrată la D.G.A.S.P.C Bacău în cursul lunii iunie 2015 și a fost repartizată Serviciului pentru Îngrijire de Tip Rezidențial. În urma evaluării dosarului s-a stabilit că solicitarea doamnei Oniga Cristina este prioritară, fiind inclusă pe lista de așteptare, ca urmare a faptului că în atenția instituției se află și alte cereri formulate de persoane cu handicap aflate în situații similare.

Reprezentanții Biroului Teritorial Bacău au pus în discuție posibilitatea internării doamnei Oniga Cristina în regim de urgență, având în vedere situația dificilă în care aceasta se află, respectiv, faptul că locuiește pe stradă, este supusă în permanență abuzurilor fizice, nu beneficiază de tratament de specialitate și reprezintă un pericol pentru ea însăși, fiind o persoană lipsită de discernământ.

Propunerea de internare, chiar și doar în regim de urgență nu a fost agreată, reprezentanții D.G.A.S.P.C. Bacău, susținând că în cauză, Serviciul Public de Asistență Socială Comănești, ar avea posibilitatea de a iniția demersuri pentru admiterea tinerei, pe o perioadă limitată într-un centru de îngrijire privat, care funcționează în zona de proximitate a orașului Comănești, județul Bacău, cu plata de către autoritatea locală a contravalorii serviciilor oferite.

Apreciind că este necesară o mediere între cele două autorități cu atribuții în furnizarea de servicii sociale, Biroul Teritorial Bacău al instituției Avocatul Poporului, în baza împuternicirii emise de Avocatul Poporului, a efectuat o anchetă la Primăria orașului Comănești, județul Bacău, la data de 22 septembrie 2015.

La discuțiile purtate cu primarul orașului Comănești, domnul Viorel Miron și cu reprezentanții S.P.A.S. Comănești, a participat și directorul general adjunct al D.G.A.S.P.C. Bacău, doamna Daniela Țîțaru.

Reprezentanții autorității locale au expus situația gravă în care se află doamna Oniga Cristina, care a determinat solicitarea de ocrotire într-un centru rezidențial specializat.

Astfel, din ancheta socială prezentată a rezultat că doamna Oniga provine dintr-o familie cu mari probleme sociale, mama acesteia fiind la rândul ei bolnavă psihic și încadrată într-un grad de handicap cu valabilitate permanent, tatăl, Oniga Costel s-a sinucis în anul 2011, fratele acesteia, este în prezent internat la Secția de Psihiatrie a Spitalului Buhuși, iar în anul 2014, doamna Oniga Cristina a incendiat casa bunicilor în care locuia împreună cu fratele.

Ca urmare a faptului că Oniga Cristina prezintă probleme psihice și locuiește pe stradă, în anul 2013, a dat naștere unui copil, aflat în prezent în plasament în regim de urgență la un asistent maternal profesionist.

Întrucât Cristina doarme prin boscheți, întreține relații sexuale ocazionale și există pericolul de a mai da naștere și altor copii.

Din cauza afecțiunilor de care suferă, are un comportament violent față de ea însăși, provocându-și multiple răni, refuză orice colaborare cu autoritățile, refuză să urmeze tratamentul medicamentos prescris de medic și are tendințe de suicid.

În cadrul întâlnirii, reprezentanta D.G.A.S.P.C Bacău a susținut că în cauză este necesară o mai mare implicare a autorităților locale și a reiterat propunerea de ocrotire a persoanei cu handicap într-un centru privat din proximitatea orașului Comănești, măsură ce ar urma să fie luată pe o perioadă determinată, până la eliberarea unui loc într-un centru din structura D.G.A.S.P.C. Bacău. De asemenea, aceasta a propus autorității locale să repartizeze doamnei Oniga Cristina, o locuință socială, unde ar urma să se deplaseze zilnic, o echipă a D.G.A.S.P.C. Bacău, care să monitorizeze îngrijirea persoanei și acordarea tratamentului medical necesar.

Reprezentanții autorității locale au subliniat faptul că ocrotirea persoanelor cu handicap neuropsihic nu poate fi asigurată într-un centru privat, întrucât aceste centre nu au ca specific îngrijirea persoanelor cu deficiențe psihice, acestea nefiind autorizate/acreditate pentru astfel de servicii și nu dispun de personal specializat.

În ceea ce privește propunerea de repartizare a unei locuințe sociale, reprezentanții autorității locale, au menționat că aceasta nu poate fi acceptată, având în vedere antecedentele persoanei cu handicap, respectiv, incendierea fostei locuințe, precum și lipsa unui venit care să acopere cheltuielile cu utilitățile și cele necesare traiului zilnic.

Având în vedere că în urma discuțiilor purtate cu reprezentanții celor două autorități publice, nu a fost identificată o soluție concretă pentru ocrotirea în regim de urgență, iar D.G.A.S.P.C. Bacău a invocat în repetate rânduri lipsa locurilor în centrele pentru neuropsihici, am solicitat informații cu privire la gradul de ocupare în astfel de centre.

Din adresa nr. 78877 din 28 septembrie 2015, rezultă, printre altele, că la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Dărmănești (centrul aflat în proximitatea domiciliului doamnei Oniga Cristina), capacitatea unității, conform Normelor Direcției de Sănătate Publică, este de 85 paturi, iar conform Standardelor de calitate, este de 75 de locuri, în prezent fiind internate în acest centru 78 persoane.

Din susținerile reprezentantei D.G.A.S.P.C. Bacău, ar rezulta faptul că depășirea numărului de beneficiari peste standardele de calitate, ar atrage sancțiuni contravenționale din partea Autorității Naționale pentru Persoane cu Handicap, situație care nu se regăsește în Legea nr. 448/2006 privind protecția persoanelor cu handicap și în Normele metodologice de aplicare a legii.

Astfel, ținând cont de capacitatea unității de 85 de paturi și de situația de urgență în care se află persoana în cauză, apreciem că internarea persoanei în acest centru este posibilă.

În ceea ce privește cadrul legal aplicabil cazului care a făcut obiectul anchetei, facem următoarele precizări:

Potrivit art.89 alin.(1) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, admiterea persoanelor cu dizabilități în centre rezidențiale se realizează numai în cazul în care asistarea, îngrijirea, recuperarea sau protecția acestora nu se pot realiza la domiciliu ori în cadrul centrelor de zi organizate în comunitate.

În conformitate cu dispozițiile art. 51 alin.(5) din Legea nr. 448/2006, „Centrele publice pentru persoane cu handicap se înființează și funcționează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, cu avizul și sub îndrumarea metodologică a Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap.

Din articolele de lege citate, rezultă fără echivoc că protecția persoanelor cu handicap, în speță cu deficiențe neuropsihice, se asigură în centre specializate, organizate în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului.

Ocrotirea persoanei într-un astfel de centru, se impune cu atât mai mult cu cât în acest moment, în proximitatea domiciliului doamnei Oniga, **nu există nicio altă unitate privată sau public-privată, care să-i poată asigura protecția.**

În acest context, în temeiul art. 59 din Constituția României și ale art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Pentru realizarea scopului legal și constituțional al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu

autoritățile publice și pentru a pune în valoare colaborarea între Avocatul Poporului, în calitate sa de mediator, și Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău emit prezenta

RECOMANDARE

1. Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, urmează ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să dispună măsuri pentru ocrotirea doamnei Oniga Cristina, prin internarea acesteia într-un centru specializat din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău.

2. Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Bacău, cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI

Victor Ciorbea

București,¹⁴.....octombrie 2015